

Valnämndens sammanträde

29 februari 2024 klockan 13:30-16:00, Stadshuset Sal D

Paragrafer 1-9

Ledamöter

Fredrik Dahlin (M), ordf
Ulf-Göran Widqvist (S), led
Thom Zetterström (SD), led
Stefan Landmark (KD), led

Ersättare

Helena Dahlström (V), ers
Per Morelius (C), ers
Anna Wåhlström (MP), ers
Jessica Johansson (L), ers

Övriga deltagare: kanslichef, Jenny Åtegård. valsamordnare, Karin Larsdotter Cusanno, ledningskoordinator, kommunjurist Heléne Lindblad Jonsson, kommunjurist, Caroline Svensson

Ordförande
Fredrik Dahlin (M)

Justerare
Thom Zetterström (SD)

Sekreterare
Lovisa Bjurlén

Anslagsbevis

Anslag uppsatt
följande datum:
2024-03-14

Sista dag för
överklagande:
2024-04-04

Datum för anslags
nedtagande:
2024-04-05

Protokollet förvaras på Kommunledningskansliet, Nyköpings kommun.

Innehåll

VN § 1 Informationsärenden.....	3
VN § 2 Fastställande av dagordning.....	4
VN § 3 Övriga frågor	5
VN § 4 Återkoppling nämndinitiativ – utökat distributionsansvar för Valnämnden.....	6
VN § 5 Tider för förtidsröstningslokaler vid EU-valet 2024.....	10
VN § 6 Tidsramar för ambulerande röstmottagning	12
VN § 7 Återrapportering av uppdrag gällande principer för rekrytering och bemanning av röstmottagare.....	14
VN § 8 Delegationsärenden	16
VN § 9 Anmälningsärenden.....	17

VN § 1 Informationsärenden

1	Erfarenheter från förra valet 15 min	Kanslichef Jenny
Åtegård
2	Information om lokaler 10 min	Valsamordnare Karin
Larsdotter Cusanno
3	Nytt tillvägagångssätt om
inrapportering av preliminärt resultat
10 min	Kommunjurist Heléne
Lindblad Jonsson

VN § 2 Fastställande av dagordning

Ordförande Fredrik Dahlin (M) öppnar sammanträdet och föreslår att övriga frågor läggs till på dagordningen som ärende 3. Nämnden godkänner dagordningen.

VN § 3 Övriga frågor

Fredrik Dahlin (M) ordförande besvarar frågor till ledamöter och ersättare under nästkommande sammanträde 11 april.

Inlägg i ärendet görs av Thom Zetterström (SD) och Jessica Johansson (L).

VN § 4 Återkoppling nämndinitiativ - utökat distributionsansvar för Valnämnden

Diarienummer: VN23/9

Bakgrund

Sverigedemokraterna har inkommit med ett nämndinitiativ 2023-12-20 där de anser av demokratiska och av miljöskäl att kommunen bör ombesörja distribution av samtliga valsedlar för partier som ställer upp i de allmänna valen till samtliga vallokaler.

Sverigedemokraterna yrkar följande:

- att samtliga partier som inför allmänna val är registrerade enligt Valmyndighetens regler ska få sina valsedlar distribuerade till Nyköpings kommuns lokaler för förtidsröstning samt vallokaler,
- att berörda partier ska kunna lämna in valsedlar på en av kommunen anvisad plats, samt
- att partierna faktureras för distributionskostnaderna.

Tillgång till valsedlar

Kommunen ansvarar, genom valnämnden, för att blanka valsedlar och partivalsedlar alltid ska finnas på plats och utlagda för väljarna i anslutning till en vallokal eller röstningslokal för förtidsröstning.

I val till riksdag, region- och kommunfullmäktige gäller detta för det parti som vid något av de två senaste riksdagsvalen har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet. Detta gäller även i val till region- och kommunfullmäktige för det parti som redan är representerat inom den region eller den kommun där partiet är representerat.

I val till Europaparlamentet för parti som vid något av de två senaste valen har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet eller valsedlar med parti- och valbeteckning samt uppgifter om kandidater om ett sådant parti deltar med endast en valsedel (Vallag (2005:837), VL 8 kap. 2 §).

Distribution av valsedlar

I val till riksdag, gäller detta för det parti som vid något av de två senaste riksdagsvalen har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet. Detta gäller även i val till region- och kommunfullmäktige för det parti som redan är representerat inom den region eller den kommun där partiet är representerat.

I val till Europaparlamentet för parti som vid valet får, eller vid någon de två senaste valen har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet (VL 6 kap. 8 §).

Valmyndighetens rekommendation

Valmyndigheten rekommenderar att partierna ansvarar för distributionen av namnvalsedlar (valsedlar med kandidatnamn) och framhåller att kommunen inte har någon lagstadgad skyldighet att hantera namnvalsedlar.

Enligt vallagen ska alla valsedlar presenteras på ett likvärdigt sätt för väljarna. Kommunens valnämnd fattar därför, inför varje val, beslut om hur valsedlarna ska placeras och står som garant för att samtliga partiers valsedlar tillhandahålls på ett likvärdigt sätt. Ansvaret för valsedlarnas ordning har inget samband med distributionen av dem att göra.

Vissa mindre kommuner väljer att hantera distributionen av samtliga partiers namnvalsedlar till vallokalerna och/ eller röstningslokalerna. Partierna kan då lämna sina valsedlar centralt till kommunen, som sedan fördelar valsedlarna till vallokalerna och röstningslokalerna. En sådan distribution innebär att kommunen åtar sig uppgifter som går längre än de skyldigheter som följer av vallagens bestämmelser och försvårar upprätthållandet av en likvärdig hantering av valsedlarna, se även prop. 2021/22:52.

Enligt VL ska den som kandiderar för ett parti som har anmält sitt deltagande i ett val skriftligen ha samtyckt till kandidaturen senast fredagen före valdagen. Det kan i praktiken innebära att namnvalsedlar byts ut två dagar innan valet. Även så sent som på valdagen kan det, från partier som deltar i valet, komma krav på att kommunen ska lägga ut valsedlar. Den logistik som krävs för att distribuera valmaterial till samtliga röstmottagningsställen behöver betydligt längre framförhållning. Packning av valsedlar sker i god tid innan valet och är ett omfattande logistiskt arbete. Att distribuera valsedlar enligt nämndinitiativets förslag skulle vara en stor utmaning för kommunen och medföra risker för fel i valsedelhanteringen, vilket i sin tur ökar risken för överklaganden av valet.

Valkansliet menar sammanfattningsvis att Valnämndens ansvar för valsedlar inte bör utvidgas och att nämndinitiativet därmed ska avslås.

Barnrättsprövning

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej, ärendet berör inte barn

Yttranden och yrkanden

Inlägg i ärendet görs av Thom Zetterström (SD), Anna Wählström (MP), Stefan Landmark (KD), Fredrik Dahlin (M), Helena Dahlström (V) och Ulf-Göran Widqvist (S).

Helene Jonsson, kommunjurist besvarar frågor.

Thom Zetterström (SD) och Stefan Landmark (KD) yrkar bifall till nämndinitiativet.

Beslutsordning

Ordförande Fredrik Dahlin (M) ställer framskrivet förslag mot bifall under proposition och finner att framskrivet förslag, att avslå nämndinitiativet. bifalls.

Votering begärs

Följande propositionsordning ställs upp och godkänns. Den som röstar för framskrivet förslag röstar ja och den som röstar mot framskrivet förslag röstar nej.

Ja röster: 2

Nej röster: 2

Ordförande Fredrik Dahlin (M) använder sin utslagsröst utifrån att lika röstetal uppstått och ordförande finner att framskrivet förslag bifalles.

Reservationer

Stefan Landmark (KD) och Thom Zetterström (SD) reserverar sig mot beslutet.

Valnämnden beslutar

- 1) **att** avslå nämndinitiativet.

Bilagor till beslutet:

Voteringslista, se bilaga 1.

Beslutet skickas till:

Valkansliet

Inkallelseordning för ersättarna	1	2	3	4	5	6	7	8
För Socialdemokraterna (S)	S	M	MP	V	C	L		
För Moderaterna (M)	M	S						
För Sverigedemokraterna (SD)	SD	KD	L	M	S	V	C	MP
För Centerpartiet	C							
För Vänsterpartiet (V)	V	MP	S	L				
För Kristdemokraterna (KD)	KD	L	C	SD				
För Miljöpartiet (MP)	MP	V						
För Liberalerna (L)	L							

VN § 5 Tider för förtidsröstningslokaler vid EU-valet 2024

Diarienummer: VN24/5

Förslag

Valnämnden har ansvaret för att genomföra EU-valet. En del är att tillse att det finns möjlighet till förtidsröstning.

Förtidsröstning pågår under tidsperioden den 22 maj till och med valdagen den 9 juni. Enligt vallagen ska det finnas minst en röstningslokal öppen i kommunen samtliga dagar under förtidsröstningsperioden.

Nationaldagen, den 6 juni, infaller under tidsperioden för förtidsröstningen. Den dagen har två av förtidsröstningslokalerna öppet så som det vore söndag, dvs 10.00 - 16.00. Dessa två lokaler är: Stadshuset, entrén och Träffen, Olof Palmes väg.

Tider för förtidsröstningslokaler:

	Ort	Lokal/kontakt	Datum 2024	Dag	Klockslag
1	Nyköping, centrum	Stadshuset, entrén	22/5 - 8/6* *6/6 nationaldag 9/6 valdagen	mån - fre lör - sön torsdag söndag	10.00 - 18.00 10.00 - 16.00 10.00 - 16.00 08.00 - 21.00
2	Nyköping	Träffen, Olof Palmes väg	22/5 - 8/6* *6/6 nationaldag	mån - fre lör - sön torsdag	10.00 - 18.00 10.00 - 16.00 10.00 - 16.00
3	Nyköping, Arnö	S:ta Katarina kyrka, Långsättersv 1	27/5-7/6 Nationaldagen stängt	mån - fre	12.00 - 18.00
4	Stigtomta	Stigtomtagården, nedre vån, Hallav 1	27/5-7/6 Nationaldagen stängt	mån - fre	12.00 - 18.00
5	Jönåker	Centrumlokalen, Riksv 8	27/5-7/6	mån - fre	12.00 - 18.00

			Nationaldagen stängt		
6	Näveklarn	Brukslokalen, Bruksv 11	27/5-7/6 Nationaldagen stängt	mån - fre	12.00 - 18.00
7	Vrena	Vrena församlingshem, Vrena Kyrkväg	27/5-7/6 Nationaldagen stängt	mån - fre	12.00 - 18.00
8	Tystberga	S:t Botvidsgården, Stationsv 4	27/5-7/6 Nationaldagen stängt	mån - fre	12.00 - 18.00

Barnrättsprövning

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej, ärendet berör inte barn

Yttranden och yrkanden

Stefan Landmark (KD) gör inlägg i ärendet.

Beslutsordning

Ordförande Fredrik Dahlin (M) ställer framskrivet förslag under proposition och finner att det bifalls.

Valnämnden beslutar

- 1) att** förtidsröstningslokaler och öppettider i dessa beslutas enligt förslag ovan

Beslutet skickas till:

Valkansliet

Kundservice

Löneenheten

VN § 6 Tidsramar för ambulerande röstmottagning

Diarienummer: VN24/6

Förslag

Ambulerande röstmottagning infördes som ett komplement till budröstning och bestämmelser finns i 7 kap. 3 a § Vallagen (2005:837). Syftet är att ge alla väljare så likartade förutsättningar som möjligt att utnyttja sin rösträtt, samtidigt som valsäkerheten upprätthålls på en godtagbar nivå. Rösterna ska hämtas av två röstmottagare som valnämnden har utsett. Ambulerande röstmottagning gäller i huvudsak för den som inte kan ta sig till ett röstmottagningsställe på grund av sjukdom, ålder eller funktionsnedsättning.

Valnämnden behöver planera den ambulerande röstmottagningen under valperioden och ha god beredskap för möjligheten att boka röstmottagare. Detta gäller också under valhelgen och särskilt på valdagen. Väljare ska kunna kontakta valnämnden på vardagar dagtid under valperioden för att boka röstmottagare.

Valnämnden har mandat att fatta beslut om hur sent på valdagen en väljare kan få hjälp av en ambulerande röstmottagare. Detta beslut får valnämnden enligt Valmyndighetens bedömning ta utifrån resurser och geografiska förutsättningar. Röstmottagarna måste ha möjlighet att hinna tillbaka för att lämna rösten i röstningslokalen. Det innebär att om en väljare begär hjälp sent på valdagen, så kan det vara för sent att få hjälp att rösta.

Det är viktigt att informera väljaren om att boka ambulerande röstmottagare med god framförhållning, hur den ambulerande röstmottagningen går till och vilken utrustning röstmottagarna har med sig. (*Valmyndighetens Ställningstagande om ambulerande röstmottagning, dnr: VAL-862*)

Ambulerande röstmottagare kan bokas under dagtid från den 22 maj och finns tillgängliga dagtid under hela tidsperioden för förtidsröstning, det vill säga från den 22 maj till den 9 juni. För att röstmottagarna ska hinna tillbaka och lämna rösten i röstningslokalen är sista klockslag för att begära hjälp kl. 16.00 på valdagen.

Barnrättsprövning

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej, ärendet berör inte barn

Beslutsordning

Ordförande Fredrik Dahlin (M) ställer framskrivet förslag under proposition och finner att det bifalls.

Valnämnden beslutar

- 1) att** ambulerande röstmottagare i Nyköpings kommun tillhandahålls dagtid 22 maj till 9 juni 2024
- 2) att** sista klockslag för att begära hjälp av ambulerande röstmottagare är kl. 16.00 den 9 juni 2024

Beslutet skickas till:

Valkansliet

Kundservice

VN § 7 Återrapportering av uppdrag gällande principer för rekrytering och bemanning av röstmottagare

Diarienummer: VN23/3

Bakgrund

Vid Valnämndens sammanträde 2023-12-20 beslutades om principer för rekrytering och bemanning av röstmottagare. Nämnden beslutade då att ett av kraven för röstmottagare var att de skulle ha fyllt 18 år senast på valdagen. Under sammanträdet yrkade Thom Zetterström (SD) att det då aktuella förslaget skulle ändras och ersättas med "röstmottagare ska ha fyllt 18 år senast på tjänstgöringsdagen". Efter avslutad diskussion beslutade nämnden att uppdra till valkansliet att vid nästa sammanträde återkomma med förslag på modifierad skrivning gällande åldersgräns för röstmottagare i röstmottagningslokal.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej, ärendet bedöms inte påverka barn på så vis att det funnits några skäl att genomföra en särskild barnrättsprövning. I artikel 1 konventionen för barnets rättigheter anges att med barn avses varje människa under 18 års ålder. I enlighet med konventionens artikel 32 finns det i Sverige skyddslagstiftning och särskilda föreskrifter som gäller minderåriga i arbetslivet. Valkansliet bedömer att det kan bli svårt att vid varje tänkbar situation följa de regler som gäller för minderåriga och föreslår att nämnden beslutar om 18 års gräns för röstmottagare utifrån att detta bedöms vara barnets bästa i enlighet med artikel 32 och det nationella regelverk som gäller för minderåriga i arbetslivet.

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Förslag

Frågan i ärendet har berört huruvida den som är röstberättigad även ska ha möjlighet att arbeta som röstmottagare i de fall personen inte har fyllt 18 år. Rösträtten bestäms 30 dagar före valdagen och bestäms av uppgifterna i Skatteverkets folkbokföringsregister vid tillfället. Rösträtt har den som fyllt 18 år senast på valdagen. Rösträtten inkluderar även rätten att förtidsrösta vilket betyder att det är möjligt för någon att avge röst vid 17 års ålder om den fyller 18 år senast på valdagen. Valkansliet anser att det är av vikt att röstmottagarna speglar olika grupper i samhället och att det ligger i

nämndens intresse att verka för en bredd bland röstmottagare. En persons ålder ska inte styra bedömningen av lämplighet. Det finns dock särskild reglering kring minderårigas deltagande i arbetslivet och särskild hänsyn behöver tas med beaktande av ålder i vissa sammanhang. Valkansliet föreslår därför att röstmottagare ska ha fyllt 18 år senast dagen för tjänstgöring. Detta för att kunna bibehålla marginal och flexibilitet i arbetet med att bemanna röstmottagningsfunktionen.

Valkansliet har sammanställt en bilaga med förslag till principer för rekrytering och bemanning av röstmottagare som reviderats utifrån slutsatsen i denna återrapportering.

Yttranden och yrkanden

Thom Zetterström (SD) yrkar på tillägg av att-sats " att principen distribueras till samtliga vallokaler".

Beslutsordning

Ordförande Fredrik Dahlin (M) ställer framskrivet förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ordförande ställer Thom Zetterströms (SD) tilläggsyrkande under proposition och finner att det bifalls.

Valnämnden beslutar

- 1) att** fastställa "Principer för rekrytering och bemanning av röstmottagare ", enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2024-02-13
- 2) att** upphäva tidigare beslut om att röstmottagare ska ha fyllt 18 år senast på valdagen
- 3) att** principen distribueras till samtliga vallokaler samt,
- 4) att** anse uppdraget återrapporterat.

Beslutet skickas till:

Valkansliet

VN § 8 Delegationsärenden

Diarienummer: VN 24/3

Bilagt finns en förteckning över delegationsbeslut fattade till och med 2024-02-15

Beslutsordning

Ordförande Fredrik Dahlin (M) ställer framskrivet förslag under proposition och finner att det bifalls.

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar

- 1) att** lägga förtecknade delegationsärenden till handlingarna.

Beslutsunderlag:

Delegationsärenden

Valnämnden

Delegationsbeslut

Pt	Dnr	Handlingsrubrik	Beslutande	Beslutsdatum
2.3.1	VN22/30:1	Beslut att utse dels Madelene Blomqvist Andersson, under perioden 2022-12-10 t.o.m. 2022-12-27, och dels Ann-Maria Nilsson, fr.o.m. 2022-12-28, till dataskyddsombud för Valnämnden	Ordförande i Valnämnden	2022-12-27

VN § 9 Anmälningssärenden

Diarienummer: VN24/1

Bilagt finns en förteckning anmälningssärenden fattade till och med 2024-02-15.

Beslutsordning

Ordförande Fredrik Dahlin (M) ställer framskrivet förslag under proposition och finner att det bifalls.

Valnämnden besluter

- 1) att** lägga förtecknade anmälningssärenden till handlingarna.

Beslutsunderlag:

Anmälningssärenden

Valnämnden

Anmälningar

Nr	Från	Handlingsrubrik	Dnr
1	Länsstyrelsen i Södermanlands län	Protokoll från slutlig rösträkning och mandatfördelning - val till Kommunfullmäktige, Dnr 201-6073-2022	VN22/25:1
2	Anonym	Synpunkt om Förbättringsförslag att bättre markera ut var vallokal finns och ha trevligare personal som hjälper förstagångsväljare	VN22/22:1
3	Anonym	Synpunkt: Klagomål avseende att förstagångsväljare inte fick den hjälp de behövde av röstmottagarna i Stadshuset vid valet 2022	VN22/23:1